

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
Τριμηνιαίο όργανο
της Αδελφότητας
Αγναντιτών

Γραφεία: Σοφοκλέους 33 - 5ος όροφος - Τ.Κ. 10552 - Τηλ. - Fax: 210-3313.067 - Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2014, Αρ. Φύλλου 186 • www.agnanta.com.gr

ΗΠΕΙΡΟΣ: 4.000 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Η ομιλία του ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΥ στο «Θέατρο Ποιητών» Περιστερίου σε εκδήλωση που έγινε την Κυριακή 16-3-2014 στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων για τα 100 χρόνια από την Απελευθέρωση των Ιωαννίνων και της Ηπείρου. Την εκδήλωση διοργάνωσε η Αδελφότητα Μαζαρακιδών Ιωαννίνων.

Κυρίες και κύριοι, «Ελλάδα αρχαία» αποκαλεί την Ήπειρο ο Αριστοτέλης. «Αρχέγονη Ελλάδα» την ονομάζει ο Κλαύδιος Πτολεμαίος (2^{ος} μ. Χ. αι.). «Εἴθνηες εἰσὶν Ἠπειρώται καθομινοί», λέει ο Προκόπιος.

Αυτό δηλώνουν και τα πάμπολλα αρχαιολογικά μνημεία, που μαρτυρούν ζωή και πολιτισμό 4.000 χρόνων. Εκεί πρωτοεγκαταστάθηκαν οι Δωριείς. Από εκεί άρχισε ο Ελληνικός Πολιτισμός.

Το Μαντείο της Δωδώνης είναι το αρχαιότερο ιερό προς τιμήν του Δωδωναίου Δία. Από τους ιερείς αυτού του Μαντείου, που ονομάζονταν ΣΕΛΛΟΙ, κατά μια ισχυρή εκδοχή, πήραν το όνομά τους οι Έλληνες και η Ελλάδα.

Από αυτό το αρχαίο Ιερό τέμενος ο Αχιλλέας ζήτησε την εύνοια του Δία και εκεί προσέφυγε ο Οδυσσεύς, για να πάρει την ευχή των θεών.

Στα Αθαμανικά όρη, τα σημερινά Τζουμέρκα, κατέφυγε ο μυθικός Αθάμας, κυνηγημένος από τη μέγαιρα σύζυγό του, την Ινώ και έδωσε το όνομά του στην περιοχή και ανέπτυξε τον θαυμαστό πολιτισμό των Αθαμάνων.

Από την Ήπειρο άρχισε να διαμορφώνεται η ελληνική συνείδηση. Αυτή η συνείδηση οδήγησε και τους Ηπειρώτες στην εκστρατεία εναντίον της Τροίας!

Κατά την ιστορική περίοδο οι Ηπειρώτες, είτε ως Μοίσοοι είτε ως Αθαμάνες κτθ, εμφανίζονται τον 5^ο π.Χ. αιώνα να μετέχουν ενεργά στα έργα πολιτισμού της Ακρόπολης των Αθηνών και αργότερα ιστορούνται με τη συμμετοχή τους στον

Ιερό Πόλεμο εναντίον τῶ Φωκῶν το 355 π. Χ. και λίγο αργότερα, το 336 στο Πανεήληνιο Συνέδριο της Κορίνθου, όπου αποφασίστηκε ο πόλεμος κατά των Περσών, υπό την αρχηγία του Φίλιππου Β, του Μακεδόνα, συζύγου της Ηπειρώτισσας,

ένωσε και συνέγειρε τους Ηπειρώτες, και εκστράτευσε για την απελευθέρωση των ελληνικών κτησων στην κάτω Ιταλία και τη Σικελία, διακηρύσσοντας ότι: «Είναι πατροπαράδοτο για τους Ηπειρώτες να αγωνίζονται όχι μόνο για την Πατρίδα

Ολυμπιάδας, μπτέρας του Μ. Αλεξάνδρου, ο οποίος τελικά έκανε και την εκστρατεία.

Αργότερα, ο Βασίλειος της Ηπείρου (281-274 π. Χ)

τους, αἰθῶ και για τους φίλους και συμμάχους τους». Από τότε σφουρητάθηκε η συνέπεια, ο λόγος τιμῆς των Ηπειρωτῶν, η

Συνέχεια στη σελίδα 5

«Έρμα μαντριά γεμάτα λύκους»

Όλη η Αγναντα και οι γύρω συνοικισμοί ένα ξέφραγο αμπέλι. Κανείς δεν ορίζει τίποτε, όσον αφορά το σκεπτικό μερικών ατόμων που λειτουργούν σαν να είναι αφεντικά παντού. Μείνανε μόνιμα στο χωριό και νομίσανε πως θα είναι αφέντες, σ' όλες τις περιουσίες των κατοίκων.

Κάνανε μονάδες εκτροφής μεγάλων ζώων π.χ. αγελάδων και πρέπει εμείς να τους παραχωρήσουμε τα χωράφια μας, τα κήπια μας, ούτως ώστε να αλωνίζουν ανενόχλητοι. Ανοίγουν τους στάβλους και τους λένε: "Αντε στο καλό, όλος ο τόπος σας ανήκει. Σπάστε φράχτες και ρημάξτε ότι βρείτε στο πέρασμά σας". Βόσκουν όπου θέλουν, καταστρέφουν ότι θέλουν και κανείς από τα αφεντικά τους δεν δίνει λογαριασμό σε κανέναν. Νομίζουν ότι δεν τρέχει τίποτε. Σου λέει: "Φύγαμε από εδώ και εμείς κάνουμε κομμάτο στις περιουσίες τους".

Όπως έχω πληροφορηθεί, τους έχουν γίνει συστάσεις, χωρίς αποτέλεσμα. Αυτό όμως δεν μπορεί να συνεχιστεί. Θα πρέπει οι νόμοι να προστατεύουν και τους μεν και τους δε. Όπου να πας, βλέπεις την ερμιά σ' όλο της το μεγαλείο. Χωράφια, αμπέλια, κήπια λες και πέρασαν κατακτητές. Όλα ισοπεδωμένα, φαγωμένα και γεμάτα απορρίμματα.

Τί γίνεται βρε παιδιά; Πού πάμε; Ποιοί είμαστε και ποιοί είστε εσείς, υπεράνω πάσης

Γράφει η
 Αριστεία Γιαννούλα
 Πρέντζα

εξουσίας να λειτουργείτε αξελέγκτα; Ποιοί σας προστατεύουν; Θέλουμε σ' αυτούς που κάνουν τα στραβά μάτια, να τους δώσουμε συγχαρητήρια για το έργο τους.

Ακούω να λένε ότι φοράνε τοπίακια και έχουν το δικαίωμα του μη ελέγχου. Θα πρέπει εμείς να είμαστε οι τυπικοί. Να προστατεύουμε εμείς τα κτήματά μας. Όλα εμείς. Οι άλλοι τίποτα; Ποιός νόμος το γράφει αυτό, για να τον βρω και εγώ. Μπορεί να κάνω λάθος.

Παλιά οι γονείς μας για σύνορα, είχαν τις κουμαριές και ο καθένας σεβόταν τα χωράφια του άλλου. Έβλεπες χωριά, συνοικισμούς μες την ομορφιά. Τώρα όλα αυτά γινήκανε μαντριά των επιτήδειων. Δεν υπάρχει τίποτε που να θυμίζει εκείνα τα χρόνια. Τότε ο κόσμος σεβότανε τον γείτονα, τον διπλανό, τον συγγενή, τον φίλο. Ο καθένας που έφυγε από εκεί, δικαιούται να έχει την περιουσία του με αξιοπρέπεια και όχι ρημάδι των εξυπνάκιδων.

Δεν επιτρέπει σε κανέναν να τον υποτιμά, να τον εξευτελίζει και να τον ρημάξει.

Θέλω να ρωτήσω. Δεν υπάρχει κάποιος που για όλα αυτά φέρει ευθύνη; Θα κρίνω για άλλη μια φορά τη Δημοτική
 Συνέχεια στη σελίδα 10

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ «Νηαϊκός μαραθώνιος αγώνας»

Την Κυριακή 19 Ιαν. 2014 που πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση με την παραπάνω ονομασία, εγώ δεν ήμουν εκεί. Υποχρεώσεις οικογενειακές με έστειλαν μακριά απ' το χωριό μας. Έχαι όμως από πριν πλήρη ενημέρωση για το σκοπό της Εκδήλωσης και για το πρόγραμμα. Την ημέρα του αγώνα και μετά τη λήξη του, οι διοργανωτές είχαν την καλοσύνη να με ενημερώσουν τηλεφωνικά με κάθε λεπτομέρεια, να μου σταλούν το Δελτίο Τύπου που ανήρτησαν στο διαδικτυο και την ομιλία της κας Λαμπρινής Στάμου, Φιλόλογου, που η ίδια την εκφώνησε κατά την έναρξη του αγώνα. Επομένως ήμουν «ωσει παρών», όπως θα έγραφαν κάποιοι άλλοι με καλή πένα.

Όσα θα διαβάσετε παρακάτω είναι σταχυολόγηση και συρραφή από τα κείμενα που έλαβα και διάβασα. Δύσκολος ο ρόλος μου και πολύ εύκολος λόγος για παρεξήγηση. Πώς να διαλέξεις παραγράφους μέσα από ωραιότατα κείμενα και να αφαιρέσεις από το πνευματικό πόνημα ανθρώπων, μόνο και μόνο για να εξοικονομήσεις χώρο στην Εφημερίδα;

Από το Δελτίο Τύπου και από αναρτήσεις στο διαδικτυο.

«Στην πανέμορφη Ήπειρο στα περφηνα Τζουμέρκα, σε μια προσπάθεια ανάδειξης της φυσικής και περιβαλλοντικής ομορ-

Συνέχεια στη σελίδα 8

ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ.....

Όταν ο κόσμος βουλιάζει από την παγκόσμια κρίση που σαρώνει και σκεπάζει την ανθρωπότητα και οι άνθρωποι βρίσκονται σε απόγνωση για πως θα ξεμπερώσει το αύριο, πόσο σημαντικό φαντάζονται και είναι, κάποια διαλέγματα των μικρών κοινωνιών που αφήνουν όλα αυτά στην άκρη του μυαλού τους και προσπαθούν να ζήσουν το σήμερα. Έτσι πολύ ζεστά έγινε φέτος από όλους τους πολιτιστικούς φορείς των Αγναντιών και πράγματι πέτυχε σε μεγάλο βαθμό. Έχει μεγάλη επιτυχία γιατί ο σκοπός των αδελφοτήτων και των συλλόγων ενός χωριού είναι η αδελφοποίηση και όχι η διαφοροποίηση και ο ανταγωνισμός. Κοινός στόχος είναι το χωριό μας και η προβολή αυτού. Άρα οι ανταγωνισμοί περισεύουν και αν

Γράφει η
 Αλεξία Μπιτόπολη

υπάρξουν το μόνο που μπορεί να πετύχουν είναι η διχονοία και το μίσος μεταξύ ανθρώπων που έχουν κοινή καταγωγή, ίδια βιώματα, ίδιες συνήθειες. Φέτος άρχισε μια πολύ καλή συνεργασία όλων των αδελφοτήτων και συλλόγων και αυτό ξεκίνησε με τη δημιουργία ομάδας αίματος των «Απανταχού Αγναντιτών».

Αυτό πρέπει να το δούμε όλοι πολύ θετικά, είναι μια κίνηση που αφορά όλους τους Αγναντιές όπου κι αν βρίσκονται, είναι κάτι πολύτιμο που κάποια στιγμή καθένας μας μπορεί να χρειαστεί ή ο ίδιος ή κάποιος πολύ δικός του. Αυτό σημαίνει ότι όπου κι αν βρισκόμαστε, να πάμε στο πιο κοντινό κέντρο αιμοδοσίας και να δώσουμε αίμα για το
 Συνέχεια στη σελίδα 6

Η Αδελφότητα διαθέτει τους παρακάτω λογαριασμούς για όποιον θέλει να καταθέσει χρήματα.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
 081/754481-28
ΤΑΧ. ΤΑΜΕΙΟΥΧΡΙΟ
 00060296015-1

Το Δ.Σ.
της Αδελφότητας
και η εφημερίδα
«ΑΓΝΑΝΤΑ»
εύχονται σε όλους
τους χωριανούς,
φίλους και αναγνώστες
της εφημερίδας
Καλή Ανάσταση

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Στις 17.01.14 απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Χρυσάνθη Ιω. Κοντογιώργου, ετών 82.

• Στις 18.01.14 απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στις

21.03 στο νεκροταφείο του Κόκκινου Μύλου, ο Χρήστος Δημ. Λιόντος, ετών 58.

• Στις 30.01.14 απεβίωσε στα Ιωάννινα και κηδεύτηκε στις 31.01 στο νεκροταφείο της Περιβλέπτου Ιωαννίνων, ο Χα-

ρίλαος Δημ. Καπέλης, ετών 63.

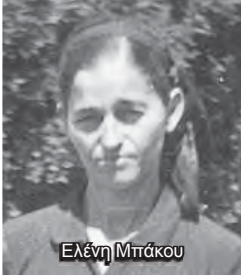
• Στις 07.02.14 απεβίωσε στο Λουτράκι Κορινθίας και κηδεύτηκε στην Άγναντα, ο Βασίλειος Νικ. Καπέλης.

• Στις 05.03.14 απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Βασιλική Τσιμπέρη, συζ. Βασιλείου, το γένος Χριστογιωργάκη, ετών 91.

• Στις 23.03.14 απεβίωσε στην Άρτα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Ελένη Μπάκου, χήρα Δημητρίου, το γένος Χρή-

Βασιλική (Κούλα) Τσιμπέρη

Ελένη Μπάκου

του Μπάκου, ετών 94.

• Ευαγγελή Γεωρ. Κατσουράνη (το γένος Λιόντου). Δημοσιεύουμε τη φωτογραφία της

(η ειδηση του θανάτου της έχει δημοσιευτεί στο προηγούμενο φύλλο).

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Οι αδελφές Βαΐτσα, Βασιλική, Σοφία και Μαριάνθη Κοντογιώργου πρόσφεραν το ποσό των 110 ευρώ στη μνήμη της αδελφής τους Χρυσάνθης.

Η εικονιζόμενη Σταυρούλα Καραμάνη, κόρη του Δημητρίου Καραμάνη του Κων/νου και της Αναστασίας, κατέλαβε την 1η θέση στην κατηγορία Κ 2001, 44-47 κιλών, στο πανελλήνιο πρωτάθλημα παιδών - κορασίδων τάε κβον ντό, που έγινε στο Βόλο το Φεβρουάριο 2012. Είναι αθλήτρια του Α.Σ. Δία Ιωαννίνων και μαθήτρια της πρώτης Γυμνασίου στο Γυμνάσιο Ανατολής Ιωαννίνων.

Σπυριδούλα Χρ. Παπαθεοδώρου Δικηγόρος

Σαλαμάγκα 2, 45.332 - Ιωάννινα
Τηλ.: 26510-28008 Fax: 26510-76200
Κιν.: 6932-190770 • email: roulapa@hol.gr

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικία 130 τ.μ. περ. (ισόγειο 75 τ.μ. και 1ος ορ. 55 τ.μ.) στον οικισμό «Παναγία» Αγνάντων, κοντά στο πρώην Ειρηνοδίκείο. Πληροφορίες στα τηλ. 210-8658995 και 6986767611.

**ΤΑΒΕΡΝΑ
«ΤΑ
ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ»**
ΜΗΤΣΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Άγναντα Τηλ.
26850-31163

Ευχαριστούμε όλα τα μέλη και μη τα οποία μας δίνουν πληροφορίες και νέα από το χωριό είτε τηλεφωνικά είτε μέσω fax είτε με επιστολές.

Στη μνήμη Τάκη Χριστοβασιλή

Ο πατριώτης μας Κων/νος θανάσης, μας απέστειλε το παρακάτω ποίημα το οποίο και δημοσιεύουμε, το οποίο γράφτηκε πριν χρόνια, με αφορμή τον πρόωρο χαμό του αγαπητού μας Τάκη Σ. Χριστοβασιλή (φωτό) σε τροχαίο στη Γερμανία.

ΑΑΧΕΝ

Αντί οι άνθρωποι ζουν στο Ααχεν.
Αντί οι άνθρωποι μοχθούν στο Ααχεν.
Γεννήθηκαν εδώ ή ήρθαν από μακριά,
κονβιλώντας τα όνειρα τους,
μαζί με μνήμες σκληρά σηματοδομένες
απ' τον κρότο της μπότας στο πλακόστρωτο.
Κάποιοι αγαπούν το Ααχεν.
Κάποιοι θα πάθουν να ζουν στο Ααχεν,
κι απ' τον κρότο της ψυχής τους
-ακαδημαϊκά φίλτραρισμένοι-
θα μείνουν ένα-δύο κεφάλια
της σχολικής Ιστορίας
που αδιάφορα θα ακούν οι μαθητές
κοιτάζοντας το Μάη απ' τα παράθυρα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Αγόρος Σωκράτης.....	20
Αγόρου Δ. Ανθούδα	10
Απόδης Κων. Παναγιώτης	20
Βρόντος Κων. Κων/νος	30
Δήμου - Τζίμα Κλημεντία.....	25
Ζάραγκας Ιω. Κων/νος.....	20
Ζιάβρα - Γυφτοκόστα Βασιλική	20
Ζολώτα Αγγελική	20
Καπέλης Γ. Ιωάννης - Ιωάννινα	20
Καραμάνης Κων. Δημήτριος	20
Καραμάνης Κων. Νικόλαος.....	10
Κοντογιώργος Δημ. Ευάγγελος	30
Κοσιώνης Γεώργιος.....	20
Κούκος Ιω. Δημήτριος	20
Κώνστας Αλεξ. Δημήτριος	20
Κωσταβασιλής Γεώργιος.....	10
Λεμονιάς Δημ. Ευάγγελος	20
Λιόγκα Μαρία	20
Μαυρονάνος Βασίλειος.....	20
Μουρούτσος Μπάμπης	25
Μυρίτας Γεώργιος.....	20
Παπακίτσος Αρ. Κων/νος	10
Παπάς Ιω. Κων/νος	15
Παπάς Ιω. Χρήστος	25
Παπάς Ιω. Χριστόφορος	20
Σιαπίτσας Χρήστος και Ρίνα	20
Τάτσιου Αγγελάδα.....	30
Τσιμπέρης Κων/νος - Άρτα.....	30
Φίλος Ιωάννης.....	40
Φίλος Σ. Γιώτα	50
Φλουδάς Κων. Βασίλειος.....	100
Φράγκου Σοφία.....	20
Χαλκιάς Σπ. Ανδρέας	20
Χαμπήρας Ευ. Δημήτριος - ιερέας	50
Χασσαλεύρης Νικόλαος	30
Χριστογιωργάκη Ευαγγελία	30
Επίσης έχουν κατατεθεί 25 ευρώ στο ταχυδρομικό ταμιευτήριο χωρίς όνομα. Ο καταθέτης ως επικοινωνήσει μαζί μας.	

Για τα έργα στο χωριό

Μαυρονάνος Παν. Χρήστος	50
Τάτσιου Γ. Ανδρέας.....	50
Οίκου Γεωργίου Κωστάκη	300
Οίκου Κατσάνου	200
Οίκου Βασιλείου Ευταξία	200
Οίκου Κατερίνας Κατσάνου.....	100
Οίκου Βασιλείου Φίλου.....	100
Οίκου Αλέκου Κατσάνου.....	50
Οίκου Ανδρέα Παπακίτσου	50
Από τα χρήματα που αναγράφονται για τα έργα στο χωριό, τα εκατό (100) ευρώ βρίσκονται στα χέρια του προέδρου Τάκη Χριστοδοπούλου. Τα υπόλοιπα στην Επιτροπή Έργου.	

Αν κάποιος δε δει το όνομά του γραμμένο στις συνδρομές, να περιμένει και το επόμενο φύλλο της εφημερίδας. Αν δεν υπάρχει και τότε, ας επικοινωνήσει με την Αδελφότητα.

Παρακαλούμε τους χωριανούς που έχουν το χάρισμα να γράφουν –και σίγουρα υπάρχουν πολλοί- να μας αποστέλλουν τα γραπτά τους προς δημοσίευση, διότι μ' αυτόν τον τρόπο αποκτά πλουραλισμό και ποικιλία η εφημερίδα.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Στη στήλη "Κοινωνικά" δημοσιεύονται όσα γεγονότα υποπίπτουν στην αντίληψή μας και όσα μας γνωστοποιούν με επιστολές ή FAX οι ενδιαφερόμενοι.
2. Νεκρολογίες και φωτογραφίες των χωριανών μας που απεβίωσαν, δημοσιεύονται μόνο εφόσον μας αποστέλλονται από συγγενείς και φίλους αυτών ή διαθέτει το αρχείο της Αδελφότητας.

ΚΑΦΕΚΟΠΤΕΙΟ

«Η ΑΠΟΛΑΥΣΗ»
ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ - ΖΑΧΑΡΩΔΗ
ANNA ΜΑΝΟΥΣΗ
Παντοκράτορας 19 - Άρτα - Τηλ.: 26810-72906

ΖΙΑΒΡΑΣ ΣΠΥΡΟΣ

ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΟΠΤΙΚΟΣ

ΤΗΛ: 210 6120 431 - ΚΙΝ: 6977 507 624
e-mail: zianvasp@yahoo.gr

Σοβαρά κι ένδυμα

Την έφεραν τη γριά απ' την Αθήνα τα παιδιά, για να την ενταφιάσουν στο χωριό. Παπάς υπάρχει, ψάλτης όμως!!!

Χρειάζονται και οι δύο για να γίνει η ακολουθία. Ναι, όλοι είναι απαραίτητοι και ο Αποστόλης, ο Γ. και η Μαρίκα με τα μνημόσυνα.

Ψαλτάδες είπαμε. Λίγοι είναι αυτοί που πέρασαν απ' το αναλόγιο. Είχανε το καλλιτεχνικό μέσα του και το θρησκευτικό.

Με τις μελωδίες τους μας ανεβάζουν ψηλά; στον ουρανό. Η μελωδία και η ορθοφώνια πάει μπροστά. Αυτή μας καθλώνει, μας ενώνει μ' αυτό που πιστεύουμε και ψέλνουμε κι εμείς σιγανά. Υπάρχουν πολλές θρησκείες που έχουν φοβερά ακούσματα.

Χρόνια στο αναλόγιο της εκκλησίας του χωριού μας ο Χρήστος Χαλικιάς και ο Κώστας Βρόντος. Τι φωνάρεις

Αριστεροί ψαλτάδες. Γιάννης Γιαννουλάς, Γεώργιος Κώστας, Ανάγγελος Γεωργινίκος

ήταν αυτές!!!

Ο Κώστας ο Μαυροπάνος δάσκαλος κι αυτός, με την ιδιόμορφη φωνή του ένωνε τη γη με τον ουρανό. Τάσιος Μπαλατούσκας. Αλήθεια Τάσο, πότε θα ψάλουμε τους χαιρετισμούς!!! Κι εκείνο το «Ασπλε, αμόλυττε, άφθορε...».

Ο Γιάννης ο Χαμπίτης, δάσκαλε χάθηκες. Βασίλης Κολιός για χρόνια, Χρήστος Παπαγιάννης, Μήτσος Λένης, Γιώργο Πολυζός, Βασίλης Χριστοδούλου, Γιώργο

Οι ψαλτάδες!!

Γράφει ο Χάρης Ζίζος Συντάχτης Δάσκαλος - Συγγραφέας

Μασιαλής, Βαγγέλης ο Γιωργινίκος, από την Πράμαντα ο Χρυσόστομος, ο Τσίρκας ο καθηγητής μας ο Λευτέρης ο Βλέτσης, ο Γιώργος ο Κώστας ο κυνηγός, ο Θεολόγος ο Χρήστος, ο Ζολότας, ο Θεολόγος ο Κώστας, ο Αηδόνης. Αν ξεχάσα και κανένα απ' εμένα...ψάλλει.

Ο Φάβαλος, ο κατά κόσμον, Κώστας Χριστογιωργάκης ή για όλους ο Κώστας ο Καφαντάρης. Είναι το κάτι άλλο. Ξέρει ο άνθρωπος από βυζαντινή μουσική.

Τη σπούδασε στα Γιάννενα στην Ακαδημία. Τότε για να γίνει δάσκαλος έπρεπε και να τραγουδάς και να ψέλνεις, άλλως πως ήσουν απέναν.

Έχει δικά του ακούσματα, έχει φωνάρα, είναι ορθόφωνος καταλαβαίνεις αυτό που λέει, σε ανασταίνει βρε αδερφέ!!

Στο αναλόγιο μετουσιώνεται και ο ίδιος. Ακολουθεί τους δρόμους της βυζαντινής μουσικής και προσθέτει και τους δικούς του λαρυγκισμούς.

Όταν ακούγεται στο χωριό απ' το μεγάφωνο της εκκλησίας η φωνή του, γεμίζει από κόσμο. Δε θέλω να με παραξηγήσουν οι ψαλτάδες οι ζωντανοί, αλλά όπως λένε και οι αρχαίοι: «Σοφός μεν Σοφοκλής, σοφότερος Ευρυπιδής, ανδρών δ' απάντων Σωκράτης σοφώτατος».

Όλα τα χωριά τον γνωρίζουν και λένε: ο Κώστας ο

ψάλτης.

Από μικρός στο αναλόγιο. Τον θυμάμαι, μάλλον θα 'ταν σπουδαστής στην Ακαδημία, πήγαινε με τον πατέρα μου στους Μελλισσοурγούς για να ψάλλει.

Τη Μ. Εβδομάδα, όταν είναι στο χωριό τα δίνει όλα. Είναι δύσκολα για τους υπόλοιπους κι όταν δεν πάει κάτι καλά, στη μελωδία εννοώ, αυτός εμβόλιμο αμέ-

Δεξιοί ψαλτάδες. Χαρίλαος Ζίζος, Κώστας Χριστογιωργάκης, Δημήτριος Κοινοτιώργος

σως το διορθώνει.

Όταν τον ακούς σε νεκρώσιμη ακολουθία, εκείνο το «Μετά των αγίων ανάπαυσον Χριστέ...» πραγματικά σου αναπαύεται η ψυχή σου, αν και βρίσκεσαι μπροστά σ' αγαπημένα πρόσωπα που έφυγαν.

Στην Αγία Παρασκευή, δάσκαλος ο Κώστας εκείνα τα χρόνια. Αφού τον παρακολούθησε στη διδασκαλία ο επιθεωρητής τον ρώτησε:

- Κύριε Χριστογιωργάκη, έμαθα ότι είστε και ψάλτης.

- Ναι, Κύριε επιθεωρητή.

- Δεξιός ή αριστερός.

Κι ο Κώστας του απάντησε χωρίς πολλές περιστροφές.

- Όταν βγαίνεις από την εκκλησία, δεξιός.

Ας, τόλμαγε να 'λεγε αριστερός θα 'παυσε σύνταξη από το...Τριεθνές.

Χρήστος Κράββαρης. Ο εξελισσόμενος δεξιός ψάλτης στην εκκλησία της Παναγίας. Ας φροντίσουν οι υπεύθυνοι να μη χαθεί κι αυτός.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ...ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ

Η πρώτη πολυήμερη εκδρομή του Γυμνασίου Αγνάντων

Γράφει ο Γιάννης Κατσιγιώργος Συνταξιούχος δάσκαλος

μας δόθηκαν οι απαραίτητες οδηγίες,

Συνοδοί μας ορίστηκαν ο Φιλίππος της τάξης μας Νίκος Δασκαλάκης, ο Θεολόγος μας Χρήστος Καράμπαλης και ο Γυμναστής μας Θύμιος Καραμπάλης με τη σύζυγό του, η οποία δεν ήταν Καθηγήτρια, αλλά θα συνόδευε και θα βοηθούσε τις μαθήτριες.

Η συγκοινωνία μεταξύ Αγνάντων και Ιωαννίνων την εποχή εκείνη ήταν προβληματική. Ο δρόμος από τα Άγναντα μέχρι τα Φράστα ήταν χωματόδρομος πολύ στενός με απότομες στροφές και τα δυο τουριστικά λεωφορεία, που είχαμε ενοικιάσει, δεν μπορούσαν να φτάσουν στ' Άγναντα.

Μα και ο υπόλοιπος δρόμος μέχρι το χωριό Ελληνικό, λίγο

πριν από τα Γιάννενα, ήταν χαλικόδρομος, στενός κι αυτός με πολλές πακοούβες και νεροφαγιές, δύσκολος για τα δυο μεγάλα λεωφορεία, μα οι οδηγοί τους ήταν έμπειροι και πολύ προσεκτικοί, ώστε να αντιμετωπίζουν κάθε πρόβλημα, που πιθανόν θα παρουσιαζόταν.

Φτάνει επιτέλους η μέρα της εκδρομής, που με τόση αγωνία περιμέναμε.

Με το που ξημέρωσε, παίρνουμε τα πράγματά μας και κατεβαίνουμε με τα πόδια στα Φράστα αναμένοντας τον ερχομό των λεωφορείων από τα Γιάννενα.

Δεν πέρασε πολλή ώρα, όταν τα δυο λεωφορεία φάνηκαν

ψηλά στην «πλάκανίδα». Σε λίγα λεπτά κατέβηκαν, πήραν στροφή κι άραξαν δίπλα μας.

Μπήκαν στο πρώτο λεωφορείο με αλφαριθμητική σειρά πρώτα οι μαθήτριες της ΣΤ' τάξης, στη συνέχεια οι μαθητές της ΣΤ' και ακολούθησαν μερικοί μαθητές της Ε', που είχε περισσότερους, ενώ στο δεύτερο, πάντα με αλφαριθμητική σειρά, πρώτα οι μαθήτριες της Ε', ύστερα οι υπόλοιποι μαθητές της Ε' και ξεκινήσαμε.

Οι Καθηγητές μας, άσπογοι απ' την πρώτη κιόλας στιγμή σε όλη, μάς συμπεριφέρονταν φιλικά, σαν να ήταν τα μεγαλύτερα αδέρφια μας, ενώ μερικοί υπάκουοι προσπαθήσαμε να μην τους δημιουργούσαμε προβλήματα & όλη τη διάρκεια της εκδρομής.

Οι οδηγοί, ευχάριστοι άνθρωποι και καλόκαρδοι, φίλοι με τους μαθητές, είχαν το ελεύθερο απ' τους Καθηγητές μας να μας βάζουν στο ραδιόφωνο ή στο πικ-απ του αυτοκινήτου όποιο τραγούδι τους ζητούσαμε κι όλοι μαζί να τραγουδάμε.

Τραγούδια όπως το λαϊκό της εποχής «Καρδιά πληγωμένη...» ή το ελαφρό «Ο ταχυδρόμος πέθανε...» ήταν στην πρώτη προτερία διάταξη.

Περνάμε τα Γιάννενα και ακολουθώντας το στενό και δύσβατο την εποχή εκείνη δρόμο

προς το Μέτσοβο κάνουμε την πρώτη στάση για φαγητό στον Κάμπο του Δεσπότη.

Κατηφορίζοντας στη συνέχεια προς Γρεβενά στριβούμε μετά τη Γέφυρα Μουργκάκη αριστερά ακολουθώντας το δρόμο προς Αρκοβήσια και λίγο πιο πάνω, στο συνοικισμό Γριά (σήμερα Άνοιξη), κάνουμε μια ολιγόλεπτη στάση.

Απομεινόμερο πια και καθώς προχωρούσαμε στους λόφους πριν από τα Γρεβενά, κάπου εκεί πριν ή μετά το χωριό Άγιοι Θεόδωροι, ξεφάνικα... μας πιάνει λάστιχο!

Το πρώτο λεωφορείο με την ΣΤ' τάξη είχε απομακρυνθεί πολύ από μας και δεν αντιλήφθηκε το τι μας συνέβη.

Κατεβήκαμε από το λεωφορείο και σκορπιστήκαμε στη σκιά των γύρω δέντρων, ώπου ο οδηγός μας και δεν αντιλήφθηκε το τι μας συνέβη.

Μετά από αρκετή ώρα η ζημία αποκαταστάθηκε και συνεχίσαμε την πορεία μας.

Λίγο πριν τα Γρεβενά συναντήσαμε με το άλλο λεωφορείο, που μας περίμενε. Όλοι ανησυχούσαν και φοβόντουσαν μήπως μάς συνέβη κάποιο δυστύχημα, ενώ μετά τη συνάντησή μας ο οδηγός του πρώτου λεωφορείου υποσχέθηκε στον οδηγό μας να διατηρεί πάντα οπτική επαφή με το δεύτερο λεωφορείο.

Περάσαμε τα Γρεβενά και ακολουθώντας τότε από δεξιά και πότε από αριστερά την

Συνέχεια στη σελίδα 7

Στα Φράστα έτοιμοι να επιβιβαστούμε στα λεωφορεία

Επιστολή της Πηνελόπης Τούμπουρου - Πύρρου

Την 1η Σεπτεμβρίου 2013 απέστειλα επιστολή μου προς την εφημερίδα Άγναντα Άρτας, με συνυμνημένο έγγραφο διαμαρτυρίας 45 Άγναντιτών με θέμα την διαχρονική απαξίωση του χωριού μας και την εγκατάλειψή του από τη Δημοτική Αρχή, με την παράκληση να περιληφθεί στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας και επίσης να λάβει θέση η εφημερίδα στο θέμα αυτό.

Πράγματι, δημοσιεύτηκε η παραπάνω επιστολή στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας, χωρίς βέβαια τις υπογραφές των Άγναντιτών και χωρίς καμία εισαγωγή ή τοποθέτηση της εφημερίδας και συγκεκριμένα στο θέμα που αφορούσε την εννοίκιαση του καταστήματος στην πλατεία του χωριού, χαρακτηριστική είναι και η μειονεκτική τοποθέτησή του στο φύλλο (ανάλογα με τη σπουδαιότητά του) σε σχέση με άλλα δημοσιεύματα.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι η εφημερίδα ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ που επί χρόνια στηρίζουν οι Άγναντιτες, θα έπρεπε να προβάλλει κυρίως τα προβλήματα του χωριού μας, το οποίο καθημερινά φθίνει λόγω και της αδιαφορίας όλων μας. Η εγκατάλειψή του και η υποβάθμισή του σε σχέση με τα γειτονικά χωριά είναι εμφανής.

Συγκεκριμένο πλάνο με προτεραιότητες που θα έπρεπε να τεθούν εδώ και χρόνια και να αρχίσουν σιγά - σιγά να υλοποιούνται δεν γνωρίζουμε. Εφόσον η Δημοτική Αρχή αδιαφορεί και το έχει αποδείξει, ούτε απάντηση στη συγκεκριμένη διαμαρτυρία από τον Αύγουστο του 2013 δεν έχουμε πάρει, θα πρέπει εμείς να βάλουμε τις προτεραιότητες και να παρακολουθούμε την προώθησή τους και με τη συνεργασία των κατά τόπους συλλόγων και της εφημερίδας που θα τις προβάλλει.

Τελειώνω ελπίζοντας ότι αυτή τη φορά η επιστολή μου θα έχει σοβαρότερη αντιμετώπιση από την εφημερίδα και τους συνεργάτες της.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
Πηνελόπη Τούμπουρου - Πύρρου

Το κατάστημα ΠΑΝΟΡΑΜΑ ανακαινίζεται πλήρως από το νέο ιδιοκτήτη του, τον Γιώργο Κατέλη. Θα αρχίσει τη λειτουργία του τις ημέρες του Πάσχα, μετά από διακοπή δύο περίπου ετών. Κάτι που θα φέρει την ηρεμία στους Άγναντιτες, που όλο αυτό το διάστημα εκτόξευαν βολές προς όλους, αρμόδιους και αναρμόδιους με το ζήτημα αυτό.

ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ.....

Συνέχεια από τη σελίδα 1

σύλλογό μας, έστω μια φορά το χρόνο. **Χρειάζονται μόνο πέντε λεπτά, σώζονται όμως ζωές!!!!**

Επίσης το κλίμα της συνένωσης συνεχίστηκε και στο χορό της Αδελφότητας Άγναντιτών Ιωαννίνων, όπου παρά τις δύσκολες εποχές το κέφι έρεε άφθονο και πολύ σημαντική η παρουσία του χορευτικού του Πολιτιστικού Συλλόγου Αγνάντων το οποίο με την παρουσία του «ζέστανε» το περιβάλλον και έδωσε μια ξεχωριστή νότα στην εκδήλωση. Πολύ σημαντική και η παρουσία του Προέδρου της Αδελφότητας Άγναντιτών Αθηνών και πολύ σπουδαία αυτά που ανέφερε ο κ. Χριστοδούλου. Η συνύπαρξη και των τριών φορέων των Απανταχού Άγναντιτών ήταν η καλύτερη εικόνα και ένα πολύ δυνατό ξεκίνημα για κοινό αγώνα για τον τόπο μας.

Ακολούθησε επίσης μια συλλογική προσπάθεια στο χωριό ετούτη τη φορά, συγκεκριμένα

τη δεύτερη Κυριακή της Αποκριάς, που παρότι τις άσχημες καιρικές συνθήκες σύσσωμοι όλοι ο φορέας για άλλη μια φορά έκαναν τους παρευρισκόμενους που δεν ήταν και λίγοι, να χαρούν, να γελάσουν με τα διάφορα σκετς, να χορέψουν και να διασκεδάσουν όλοι μαζί.

Το 2014 φαίνεται να μας βρίσκει ενωμένους και είναι θετικό και αισιόδοξο στοιχείο για την παραπάνω πορεία του χωριού.

Η αρχή έγινε και όπως όλοι γνωρίζουμε «η αρχή είναι το ήμισυ του παντός». Η συνέχεια είναι στο χέρι όλων μας, όλοι μαζί μπορούμε να πετύχουμε πολλά πάρα πολλά. Και αν λόγω γενικότερης κρίσης η πορεία και η πραγματοποίηση κάποιων στόχων θα είναι δύσκολη, ας κρατήσουμε την αγάπη, την αισιοδοξία, την καλοσύνη, την ζεστασιά μεταξύ μας και να είστε σίγουροι πως θα είμαστε καλύτεροι και δυνατότεροι από κάθε άλλη φορά.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

ΕΔΡΑ: ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

Εκδηλώσεις της Ι.Λ.Ε.Τ. το 2014

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων έχει προγραμματίσει για το έτος 2014 τις ακόλουθες εκδηλώσεις:

1. Συνάντηση (ετήσια) των Υπευθύνων και των μελών των Ομάδων Έρευνας (ΟΕ) της Ι.Λ.Ε.Τ., που θα γίνει την **1 Αυγούστου 2014**, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.00' π.μ., στους **Κτιστάδες**, στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Κτιστάδων του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων.
2. Συνδιοργάνωση με την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος και την Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών, επιστημονικής ημερίδας με θέμα: «Τζουμέρκα: Ανάπτυξη και Πολιτισμός», που θα πραγματοποιηθεί **στις 2 Αυγούστου 2014**, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.00' π.μ., στην **Άγναντα**, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Γυμνασίου – Λυκείου Αγνάντων (Δάφνη).
3. Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση (Απολογιστική) των μελών της Ι.Λ.Ε.Τ., που θα συγκληθεί στις **3 Αυγούστου 2014**, ημέρα Κυ-

ριακή και ώρα 10.00' π.μ., στο **Βουργαρέλι**, στο Αμφιθέατρο του Δημορχείου Κεντρικών Τζουμέρκων.

4. Συνδιοργάνωση με τον συνεργάτη της Ι.Λ.Ε.Τ. κύριο Νικόλαο Μανουσά, έκθεσης φωτογραφίας με θέμα: «Με το βλέμμα της καθημερινότητας», η οποία θα λειτουργήσει από τις **20 Ιουλίου** έως τις **20 Αυγούστου 2014**, στο **Βουργαρέλι**.

Στις προθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας είναι η πραγματοποίηση της 3ης Συνάντησης του Θερινού Σχολείου Τζουμέρκων και Ν.Α. Πίνδου, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και λοιπούς Φορείς της περιοχής, εφόσον εξασφαλιστεί η αναγκαία χρηματοδότηση.

Παρακαλούνται θερμά τα μέλη της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων και όλοι οι Τζουμερκιώτες και φίλοι της Εταιρείας (Ι.Λ.Ε.Τ.) να συνδράμουν ουσιαστικά στην επιτυχία των ανωτέρω εκδηλώσεων.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τηλέφ. για επικοινωνία: 210 3826232 – 6976687076 (Κων. Μαργώνης)
26510 32996 – 6932997380 (Αθαν. Μπαζούκας)
2310 464848 – 6946017461 (Παύλος Σμύρνης)

ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ, ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ Κ' ΧΑΡΑΔΡΑΣ ΑΡΑΧΘΟΥ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Πραγματοποίηση δράσεων δενδροφύτευσης στα Τζουμέρκα

Στο πλαίσιο του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Δασοπονίας (21^η Μάρτη), ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου διοργάνωσε και ολοκλήρωσε με εθελοντές δενδροφύτευσεις στην προστατευόμενη περιοχή των Τζουμέρκων, αποσκοπώντας στην ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και, πρωτίστως, των παιδιών, για τη διατήρηση και βελτίωση της δασοπονικής φυσιογνωμίας (δασοκάλυψη-αναδάσωση) του τόπου.

Ειδικότερα, έγιναν φυτεύσεις με δασοπονικά και καλλωπιστικά είδη σε κοινόχρηστους χώρους (δημοτικούς, σχολικούς, εκκλησιαστικούς κλπ.) των Τοπικών Κοινοτήτων Άγναντας, Ράμιας, Κυψέλης, Βουργαρελίου, Αθαμανίου του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων και Νεράιδας του Δήμου Πύλης Τρικάλων.

Για την υλοποίηση των δενδροφύτευσεων, από το Φορέα Διαχείρισης συμμετείχαν: Η υπεύθυνη του αρμόδιου Τμήματος κα Βασιλική Καλτσούνη, Περιβαλλοντολόγος, οι υπεύθυνες των Κέντρων Πληροφόρησης της Άγναντας και της Νεράιδας, κ.κ. Κωνσταντίνα Χούμη και Παρασκευή Χαρίση αντίστοιχα, καθώς και ο Φύλακας του Φ.Δ. κ.κ. Ηλίας Γεωργιάδης και Αθανάσιος Γερονιάζης.

Με τους πιο πάνω εργαζόμενους στο Φ.Δ., συνεργάστηκαν με τρόπο αγαπαστό και συννεδρασαν στην επιτυχή ολοκλήρωση της συγκεκριμένης δράσης οι Σχολικές Μονάδες της περιοχής (Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Τοπικά Συμβούλια) και οι λοιποί Φορείς της περιοχής (Σύλλογοι, Αδελφότητες κλπ.), καθώς και η Δ/

νση Δασών Άρτας (διάθεση εξειδικευμένου προσωπικού) και το Δασορχείο Ιωαννίνων (Δασικό Φυτώριο), το οποίο χορήγησε δωρεάν περί τα 250 δενδρύλλια.

Ο Φορέας Διαχείρισης εκπροσωπήθηκε από το Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Αθανάσιο Μπαζούκα, Δασοπόνο-ΕΔΔΕ, ο οποίος προσπάθησε, με λίγα και απλά λόγια, να γίνει κατανοητό, κυρίως από τους μαθητές των Σχολείων, πόσο σπουδαία και σημαντικά είναι τα αγαθά που προσφέρει το δάσος στον άνθρωπο και, κατά συνέπεια, πόσο ανα-

γκαία είναι η προστασία, διατήρηση και επαύξηση αυτού (του δάσους) για την ποιότητα της ζωής του ανθρώπου (αμφίδρομη σχέση).

Κλείνοντας, θέλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά όλους όσοι στήριξαν την προσπάθειά μας και συνέβαλαν στην ευόδωση του στόχου μας, που ήταν η πραγματοποίηση της περιβαλλοντικής αυτής δράσης.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τηλέφ. για επικοινωνία: 26510 43663 (Βασιλική Καλτσούνη)

Η διακοπή και η ολοκλήρωση

Η διακοπή και η ολοκλήρωση - (Το πριτσιαίλισμα άνευ διακοπής)

- Μη με διακόπτετε σας παρακαλώ. Αφήστε με να ολοκληρώσω.

- Μα, για να ενημερωθούμε επακριβώς οφείλουμε, πριν ολοκληρώσουμε...

- Όχι, σας παρακαλώ. Δεν επιτρέπω καμία διακοπή, προ ολοκληρώσεως.

- Ναι, αλλά προκειμένου να ενημερώσουμε...

- Η ανατροφή και η ευγένειά μου δεν μου επιτρέπουν να διακόψω... Αφήνω τον συνομιλητή μου να ολοκληρώσει.

Αυτά διαμείβονται κάθε πρωί στην τηλεόραση και στις λεγόμενες «ενημερωτικές εκπομπές». Και έτσι ολοκληρώνεται η «ενημέρωσή» του πολίτη -μέ ή όχι διακοπή- τον οποίο περιέχουν τα ζουμιά του βιασμού της σκέψης του από τον κανονιοβολισμό με βόμβες -όχι ναπάλι ούτε ουρανού, αλλά παραπληροφόρησης, σκοτώνοντας κάθε σπερματοζώαριο αλήθειας και έντιμης πολιτικής ενημέρωσης.

«Σάνταλα, μάνταλα και τρύπια κολυθία».
Διακοπή. Πολύσημη λέξη. Ειδικά στις μέρες μας η πολυσημία της είναι φανερή. Διακοπή του νερού. Χάλασαν εκείνα τα ζαλουταραμένα την κόφτρα. Διακοπή συγκοινωνίας λόγω κατολισθήσεως. Μόλιμα το ζούσαμε για πολλά μα πολλά χρόνια στα Τζουμέρκα. Διακοπή ηλεκτροδότησης στα σπίτια, στα εξοχικά, στα μαντριά, στις αποθήκες, παντού, εφόσον δεν πληρωθεί το χαράτσι. «Αναγκαίο μέτρο προκειμένου να επιτευχθεί η επανεκκίνηση της οικονομίας.»

Συνεχής βιασμός άνευ -φυσικά- διακοπής της σκέψης.

Διακοπή εργασίας. Λάθος, αυτό ονομάστηκε κινητικότητα.

Διακοπή σκέψης... Αυτό έγινε προ πολλού...

Διακοπή πριτσιαίλισματος, ελλείψει τράγου.

Η μη ολοκλήρωση, δηλαδή η διακοπή, είναι φυσικά και η αιτία της υπογεννητικότητας -κυρίως στην Ήπειρο- και όχι οι λόγοι που αποφάνθηκαν οι ειδικοί. «Η κοινωνία της Ηπείρου ... γηράσκει, κάτι

που αποδεικνύεται από τη μείωση των γεννήσεων και την αύξηση των θανάτων».

Σύμφωνα με τους ειδικούς, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Ήπειρος κάνουν τα ζευγάρια ιδιαίτερα επιφυλακτικά (προσοχή επιφυλακτικά και όχι προφυλακτικά!) στη δημιουργία ή τη διεύρυνση της οικογένειας.

Απόψε απ' το χορό πολλά τραγούδια λένε. Το είπαμε και το γράψαμε: «Άλλο σκάρος και άλλο σκάπος».

Η υπογεννητικότητα και η αναστροφή της ηλικιακής πυραμίδας δεν αντιμετωπίζονται με «λόγια του αέρα», «μπάμ, ηκούσθη εις τον αέρα και επεκράτησε σιωπή», αλλά θέλει δουλειά, πολύ δουλειά. Δεν κλωθεται έτσι τ' αδράγτ'. Θέλ'...

Τώρα, τι παιδιά να κάνει ένα ζευγάρι; Δεν έχουν περιθώρια ούτε να χαρούν τον έρωτά τους κι ούτε να τον πιστοποιήσουν.

Ανασχητικός παράγοντας: Η ΔΙΑΚΟΠΗ.

Αυτός ο υπέροχος Τζουμερκιώτης, για τον μπάριμα Βασίλη λέω, ο πάνσοφος και θυμόσοφος αυτός Ηπειρώτης, όταν του έθεσα το πρόβλημα της υπογεννητικότητας, μου απάντησε ως εξής:

-Θυμάσαι ανεψιέ, τότε που η Βασίλω μου παντρεύτηκε μέσα στη στάνη;

-Πώς δεν θυμάμαι ήταν, η απάντησή μου. Θυμάμαι και καλά.

-Τι μου είπες και τι σου είπα;

-Μπάριμα, όταν έψελνε ο παπάς, εσύ είχες ένα ματράκι – αναπήρα και κραπ, κρουπ, προσπαθούσες να ανάψεις τσιγάρο. Και, όταν σου είπα, μπάριμα μην ανάβεις τσιγάρο, γιατί γίνεται μυστή-

Γράφει ο
Χρίστος Α. Τσούμπουρας

ριο, μου απάντησε. Τώρα το μυστήριο μας έλειπε. Αλωμάνισε η Βασίλω με τον Κώστα, ένα μήνα εδώ χωρίς διακοπή, γκαστρωβλώθηκε και μου λες εμένα για μυστήριο.

-Πόσα παιδιά έκαναν;

-Ε, επτά, μπάριμα, επτά.

-Χωρίς διακοπή, ήταν η απάντησή του.

Αυτά, μου είπε και με έβαλε σε σκέψεις. Άντε και έκαναν τα παιδιά. Θα τα ταιύουν, όταν βγουν τα γκόρτσα στις Κερασιές;

Διακοπή...Βαρεθήκαμε. Πάμε στον πληθυντικό αριθμό.

Διακοπές. Καλοκαιρινές διακοπές. Όνειρο θερινής νυκτός. Και αυτό το όνειρο, έγινε πλέον απραγματοποίητο, απλησίαστο για τους εργαζόμενους, αλλά και για τους νέους, τους συνταξιούχους και ακόμα περισσότερο για τους άνεργους.

Αυτό προκύπτει, αν τα βάλει κανείς κάτω και συνυπολογίσει τα έξοδα της διαμονής, της διατροφής, των μετακινήσεων και μια σειρά μικροπράγματα, απαραίτητα για το ξεκίνημα των διακοπών μιας οικογένειας. Και πολλοί οικογενειάρχες, που έκαναν τον προϋπολογισμό των διακοπών, «τραβάνε τα μαλλιά τους».

Και επειδή λίγα τους έμειναν βολεύονται όπως - όπως όλοι μαζί -συγγενείς τε και φίλοι- σε μια κατασάρολα τρώνε, ξεφώλιασαν όλες τις κότες και ξερίζωσαν ούλα τα λαζνίδια, μπας και ρουμπώσουν, για να αμψώσουν τον καιρό και να κατσαρτίσουν πάλι κατά Αθήνα μεριά, προκειμένου να συμβάλουν παντοειδώς στην «επανεκκίνηση της οικονομίας μας».

Για καλό και για κακό οι αρμόδιοι εξέδωσαν κατάλογο με τίτλο «τα δικαιώματα του ταξιδιώτη». Αβέρτα το δούλεμα, χωρίς διακοπή.

Και επειδή έρχονται και εκλογές, ας μη θεωρήσει κάποιος ότι διακόπτεται το δούλεμα... Αυτό γίνεται άνευ διακοπής...

Το χορευτικό των Αγνάντων στον επίσημο χορό της Αδελφότητας Αγναντιών Ιωαννίνων

Χωριανοί Ξεφραντινών στον επίσημο χορό της Αδελφότητας Αγναντιών Ιωαννίνων

Το Δ.Σ. του Πολιτιστικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Αγνάντων στην εκδήλωση της Αποκριάς στο ΚΕΓΕ

Από το λαϊκό μαραθώνιο αγώνα «ο δρόμος του ταχυδρόμου»

Ζαμπέλα, το μαργαριτάρι των Τζουμέρκων!

Αυτή η φαρσοκωμωδία σχετικά με την Ζαμπέλα πρέπει επιτέλους να σταματήσει.

Ο μύθος σχετικά με την «απαγορευμένη» ποικιλία και το «ακατάλληλο» τσίπουρο, έχει πλέον καταρριφθεί. Η έλλειψη γνώσης χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται ακόμα από κάποιους με τα γνωστά αποτελέσματα.

Η αλήθεια όμως είναι μία και μοναδική.

1. Η Ζαμπέλα (*Vitis Lamprusca*) απαγορεύεται αποκλειστικά και μόνο γιατί είναι αμερικάνικο είδος αμπέλου και όχι ευρωπαϊκό (*Vitis Vinifera*) που επιτρέπεται να καλλιεργείται, δηλαδή θέμα καθαρά νομικό.

2. Το τσίπουρο από Ζαμπέλα εάν αφαιρεθούν όλα τα επιβλαβή στοιχεία π.χ. κοτσάνια, «κεφαλή» και «ουρά» του αποστάγματος, φλούδες σταφυλιών, και τηρηθούν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα όπως απόσταξη αμέσως μετά το τέλος της ζύμωσης κ.λπ. είναι απολύτως ασφαλές σχετικά με την περιεκτικότητα σε μεθανόλη όπως και όλα τα αποστάγματα.

3. Το τσίπουρο από Ζαμπέλα είναι μοναδικό όσον αφορά το άρωμα και την γεύση και υπερτερεί έναντι όλων των άλλων που παράγονται από άλλες ποικιλίες.

4. Η Ζαμπέλα υπερτερεί απέναντι των άλλων ποικιλιών λόγω του ότι οι ανάγκες σε φυτοπροστασία εί-

ναι σχεδόν μηδενικές και ταυτόχρονα οι αποδόσεις ανά φυτό πολλαπλάσιες

5. Τα συμφέροντα των βιομηχανιών ποτών είναι τεράστια και η κυκλοφορία τσίπουρου Ζαμπέλας, λόγω των παραπάνω, τα καταστρέφει.

6. Εφόσον η ποικιλία Ζαμπέλας απαγορεύεται γιατί τα φυτώρια αμπέλου ανά την Ελλάδα εμπορεύονται κάθε χρόνο τεράστιες ποσότητες φυτών Ζαμπέλας επίσημα.

7. Εάν η καλλιέργεια επιτρεπόταν έχει αναλογιστεί κάποιος από τους αρμόδιους τι έσοδα θα είχε το κράτος από την επίσημη διακίνηση τυποποιημένου (με την ένδειξη ΠΟΠ φυσικά) τσίπουρου; Επίσης έχει αναλογιστεί κανείς το όφελος για την τοπική οικονομία και την περιοχή της Άρτας γενικότερα;

Η Ζαμπέλα είναι αιχμάλωτη της Ελληνικής και Ευρω-

παϊκής γραφειοκρατίας.

Η Ζαμπέλα ή Ιζαμπέλα όπως είναι το πλήρες όνομά της, είναι η κυριότερη ποικιλία αμπέλου της ευρύτερης περιοχής των Τζουμέρκων.

Το επιστημονικό της όνομα είναι *Vitis Lamprusca* και ανήκει στα αμερικάνικα είδη αμπέλου που γενικά χρησιμοποιούνται ως υποκείμενα και όχι σαν καλλιεργούμενα είδη όπως αυτά της ευρωπαϊκής αμπέλου *Vitis Vinifera*.

Στην Ελλάδα απαντάται κατά κύριο λόγο στην περιοχή της Άρτας και δευτερευόντως στο Πήλιο και στο Άγιο Όρος. Στην περιοχή της Άρτας βρίσκεται κυρίως στην ορεινή ζώνη αλλά και μεμονωμένη στον κάμπο. Η ποικιλία παρουσιάζει εξαιρετικές ιδιότητες που την κάνουν να ξεχωρίζει με διαφορά από τις υπόλοιπες. Δίνει πολύ μεγάλες αποδόσεις καθώς κάθε φυτό μπορεί να δώσει μέχρι και 100 κιλά σταφύλια.

Επίσης είναι η μοναδική ποικιλία που παρουσιάζει

ανθεκτικότητα στις δύο σημαντικότερες ασθένειες από αμπέλου, τον περονόσπορο και το υδίο, γεγονός που μηδενίζει τις ανάγκες σε φυτοπροστασία.

Τέλος παράγει με διαφορά το καλύτερο ποιοτικά τσίπουρο από κάθε άλλη ποικιλία με χαρακτηριστικό άρωμα και γεύση.

Νομοθετικά, δεν αναγνωρίζεται στα καλλιεργούμενα είδη του αμπέλου λόγω της προέλευσής της και ως εκ τούτου η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επιτρέπει την καλλιέργειά της, με σκοπό παραγωγή κρασιού ή άλλων προϊόντων. Αυτός είναι και ο λόγος που μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει και τυποποίηση και συσκευασία τσίπουρου που παράγεται σε μεγάλες ποσότητες σε όλα τα Τζουμέρκα. Αυτή η πραγματικότητα δεν επιτρέπει κατά συνέπεια και την καλλιέργειά της σε μεγάλες εκτάσεις.

Επιπλέον πρόβλημα θεωρείται η αυξημένη παρουσία «ξυλοπνεύματος» δηλαδή μεθανόλης, προερχόμενο από το κοτσάνι του σταφυλιού, αλλά αυτό πλέον με την χρήση σύγχρονων σταφυλοπιεστηρίων που τα απομακρύνουν από το αρχικό στάδιο του πατήματος,

πλέον δεν υφίσταται.

Δυστυχώς κανένας από τους παράγοντες της Άρτας όλα τα προηγούμενα χρόνια δεν διεκδίκησε με νομικές πρωτοβουλίες και επιχειρήματα την κατ' εξαίρεση αδειοδότηση για καλλιέργεια και εκμετάλλευση των προϊόντων της.

Εάν αυτό συνέβαινε τότε είναι βέβαιο ότι θα γινόταν μία μικρή οικονομική «επανάσταση» σε όλη την περιοχή καθώς θα ήταν βασική πηγή εισοδήματος για τους κατοίκους λόγω των παραπάνω πλεονεκτημάτων της ποικιλίας.

Σημειωτέον δε ότι από το 2011 το ηπειρωτικό τσίπουρο που παράγεται στην Ήπειρο από μικρές εκτός της Ζαμπέλας έχει πάρει την ένδειξη Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ).

Το όλο θέμα είναι καθαρά νομικό και θα μπορούσαν οι διοικούντες να διεκδικήσουν τις όποιες πιθανότητες να λυθεί το όλο θέμα που πραγματικά αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη ενός τομέα που θα μπορούσε να φέρει θεαματικά οικονομικά αποτελέσματα στην περιοχή.

Γιώργος Ζορμπάς
Γεωπόνος
ΠΗΓΗ: Αετός των Τζουμέρκων

«Έρμα μαντριά γεμάτα λύκους»

Συνέχεια από τη σελίδα 1

αρχή. Δεν πιστεύω ότι δεν έχει φτάσει στ' αυτιά τους αυτό το γεγονός. Έχω μάθει, ότι ο κόσμος έχει εκφράσει τα παράπονά του αλλά "φωνή βιώοντος εν τη ερήμω". Ποιά είναι η θέση του Δημάρχου; Μήπως το θέμα το λύσουν τα ίδια τα ζώα; Ή πρέπει ο καθένας απ' αυτούς να καταλάβουν ότι δεν είναι οι γενικοί δερβέναγες των Αγνάντων.

Δεν αναφέρομαι σε ονόματα. Δεν τους ξέρω προσωπικά. Το μόνο που ξέρω είναι ότι τα χωράφια μας έχουν γίνει έρμια στα ζωντανά τους.

Θέλω να τους πω να μαζέψουν τα ζώα τους στα δικά τους κτήματα και όχι να τα έχουν ελεύθερα παντού. Τα έσοδά τους είναι μόνο δικά τους. Δεν τα μοιράζονται με τους άλλους. Ο καθένας είναι αρχηγός στη δική του περιου-

σία. Το ευνοούμενο κράτος, εμείς το κάνουμε.

Είμαστε και εμείς υπεύθυνοι για ότι συμβαίνει. Αυτό το "δε βαριέσαι βρε αδερφέ" μας έφερε εδώ που είμαστε. Δεν υπάρχει σεβασμός μεταξύ μας, αλληλεγγύη και ο ένας βγάζει το μάτι του άλλου. Φτάσαμε στο σημείο να αισθανόμαστε καλά όταν αρπάζουμε, όταν κλέβουμε, όταν ρημάζουμε. Θα πρέπει όλοι μας να αναθεωρήσουμε τις απόψεις μας. Αυτό που γίνεται δεν βγάζει πουθενά. Ας σκεφτούμε τρόπους να αποκτήσουμε και πάλι την ανθρωπιά μας, τον σεβασμό, την εκτίμησή μας και όλοι μας να είμαστε κι εμείς ένοχοι για ότι κακό μας συμβαίνει.

Αυτό ας το σκεφτούμε όλοι. Να ξεχάσουμε τους εγωισμούς, τα προσωπικά οφέλη κι ας επικεντρώσουμε την προσοχή μας στα οφέλη όλων μας.

Από τον ετήσιο χορό της Αδελφότητας Ιωαννίνων. Από αριστερά διακρίνονται ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Αθηνών Χρ. Χριστοδούλου και η Πρόεδρος της Αδελφότητας Αγναντιών Ιωαννίνων Αλεξία Μπόμπολη. Ο κ. Χριστοδούλου στο χαιρετισμό του προς τους παρευρισκόμενους, επικεντρώθηκε στη σημασία της από κοινού συμπόρευσης των δύο Αδελφοτήτων καθώς και του Εξωραϊστικού Συλλόγου Αγνάντων σε ότι αφορά έργα και εκδηλώσεις για την ανάδειξη και αποκατάσταση της παλιάς αίγλης του χωριού μας.

Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Χρ. Χριστοδούλου ενώ βραβεύει τον πρώην Πρόεδρο Κων. Αρ. Παπακίτσο για τη λαμπρή θητεία του (1999-2003) στην Προεδρία της Αδελφότητας και τη μηχανοργάνωση των αρχείων και της εφημερίδας μας, κατά τη Γεν. Συνέλευση.

Αγναντα 1962 πριν 52 χρόνια: Η φωτο είναι τραβηγμένη από επαγγελματία φωτογράφο. Δεν είναι από ψηφιακή μηχανή, ούτε από tablet. Δεν είχαν ακόμα (!!!) φτάσει στο χωριό. Έτσι ο Νίκος, ο Γρηγόρης, ο Ηλίας, ο Σωτήρης(;) , ο Κώστας, ο Λεωνίδα και τρεις ακόμη καθιστοί, αποτυπώθηκαν ασπρόμαυρα μεν, αισιόδοξοι όμως για το μέλλον τους. Πόσους από αυτούς τους νέους αναγνωρίζετε; Με τα μικρά τους ονόματα σας βοηθούμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΜΠΑΚΟΣ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΟΣ-ΕΝΔΟΣΚΟΠΟΣ

Επιστημονικός Συνεργάτης Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Ευγενίδειο Πανεπιστημιακό Θεραπευτήριο

Ιατρείο: Λεωφ. Βεΐκου 50, 11147 Γαλάτσι, Αθήνα
Τηλ. & Fax: 210-2919690 Κιν. 6976514037
email: dimbakos@yahoo.gr